

# VERSLAG RAADSVERGADERING 18 MAART 2021

## **Aanwezig**

### **Voorzitter**

De heer G.A.A. Verkerk

### **Raadsleden:**

Mevrouw M. Alberts  
Mevrouw F. van Amerongen  
De heer A. van den Berg  
De heer E.G.T. Braam  
De heer D.R. Cupedo  
De heer C.P.I.M. Dolmans  
De heer M.J. van Enk  
De heer M.A.J. Ezinga  
Mevrouw P.G. Kames  
De heer J. Karremans  
Mevrouw C.J. Kistemaker  
Mevrouw A. Koegler-Böhm  
Mevrouw M.E. Koopman  
Mevrouw H.L. van der Kooij  
De heer A.P. Kooy  
De heer G. Kruger  
De heer M. El Majjaoui  
Mevrouw R.F. de Man  
Mevrouw C.F.J. Mauer  
De heer R.A.J. van der Meij  
Mevrouw C.J.T. de Mooij  
Mevrouw W.A.A.M. van Nunen

### **Vervolg aanwezig:**

De heer U. Oelen  
De heer J.C. Paredes Sanchez  
Mevrouw J. Schröter-Haas  
De heer C.G. Sleddering  
De heer Q.L.A. Veerman  
De heer R.J. de Vries  
De heer M.V. Weterings  
De heer M. Wit  
Mevrouw E. Woudstra

### **Portefeuillehouders**

Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen  
Wethouder, mevrouw J.N. Besteman-De Vries  
Wethouder, de heer J. Keus  
Wethouder, de heer B.D. Lugthart  
Wethouder, de heer A. van de Laar

### **Griffier**

J.A. Massaar bpa  
Verslag: P.E. van Santen

### **Afwezig:**

-

## **Betreft**

Verslag digitale gemeenteraadsvergadering 18 maart 2021

## **Datum**

Maart 2021

(de opname van deze vergadering is te zien en te beluisteren op onze site [www.rijswijk.nl](http://www.rijswijk.nl) onder Raad live)

## **1. Opening en mededelingen**

De voorzitter: Goedenavond dames en heren, leden van de gemeenteraad van Rijswijk. Hartelijk welkom bij deze extra ingelaste raadsvergadering op donderdag 18 maart. Het is een ingelaste vergadering op verzoek van één vijfde deel van de raad, die op grond van artikel 17 lid 2 van de gemeentewet één extra vergadering kunnen uitroepen vanwege bepaalde zaken of belangen die in de raad besproken zouden moeten worden. Die één vijfde van de raad bestaat uit de fractie van de VVD, de fractie van Rijswijks Belang en de fractie van Onafhankelijk Rijswijk. Dat is meer dan één vijfde, en daarmee is het verzoek geldig ingediend. En in de orde met de griffier heb ik bedacht om dit

dan nu om 19:00 uur 's avonds te doen, vooruitgaand aan het forum waarin toch heel veel raadsleden deze avond betrokken zijn. En ook om uiting te geven aan de urgentie van de aanvragers van deze raad. We gaan daar zo inhoudelijk wat meer over spreken. Maar nu krijgen we eerst het formele punt dat de griffier checkt welke raadsleden op dit moment deelnemen aan deze vergadering.

De griffier noemt de namen en aanwezigen bevestigen hun aanwezigheid. De heer Braam (BVR) en mevrouw De Man (OR) zijn verlaat.

De heer Kruger (BVR): Mijnheer de griffierster, even een opmerking. Mevrouw De Man (OR) is mede aanvrager van deze extra raadsvergadering. Ze is er niet. Ik weet niet hoe laat ze komt, of helemaal niet. Ik vind dat merkwaardig. Maar zegt u het maar.

De griffier: Daar kan ik op zichzelf niet veel mee. Waarvan akte. Ik zal vragen waar ze ... Of ze onderweg is.

De heer Weterings (RB): Mevrouw De Man is onderweg begreep ik, kan elk moment binnenkomen. Had ook wat internetproblemen en ook een vergissing gewoon. Maar in ieder geval, mevrouw De Man is onderweg.

De voorzitter: Goed, ik constateer met de griffier dat er een quorum is en dat de vergaderd kan worden. Is dat juist, griffier?

De griffier: Ja.

De voorzitter: Goed, dan gaan we gewoon beginnen met deze vergadering. Als eerste een heuglijke mededeling, ons mederaadslid Wil van Nunen is jarig. Wil, gefeliciteerd.

Er zijn felicitaties en gejuich.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Dat maakt het helemaal goed, voorzitter. Want ik had al de pee erin. Maar dit maakt het helemaal goed.

De voorzitter: Oké. Fijne avond toegewenst in ieder geval. We zullen proberen het slagvaardig te doen. Geen berichten van verhindering ontvangen. En er zijn nog wat mensen in aantocht heb ik begrepen.

Mededeling. We hebben verder geen mededelingen.

Dan gaan we nu naar de trekking van het stemmingsnummer. Dus dan komt die grote koekendoos. Nou, wie zal ik nou weer eens nemen. Numero 17. Mijnheer Majjaoui is dus de eerste die begint met stemmen.

De griffier: De heer Braam is binnen en mevrouw De Man ook.

De voorzitter: Perfect hoor. Fijn dat jullie er ook zijn, heel goed. Dan gaan we naar het volgende puntje, dat zijn de leden van het bureau van stemopneming. Mijnheer Van der Meij als voorzitter met als leden R.J. de Vries en mevrouw Van Nunen.

## **2. Vaststelling agenda**

De voorzitter: we gaan naar de vaststelling van de agenda. Er is eigenlijk maar één agendapunt. Dat zit hier onder, drie. Zullen we het zo doen door zo de agenda vast te stellen? Ja? Dan is de agenda vastgesteld.

### **3. Bespreekpunt: Ontwikkelingen en plannen Pr. Beatrixlaan i.r.t. besteding en afspraken Enecogelden op verzoek van VVD, RB en OR**

De voorzitter: En dan gaan we nu naar het bespreekpunt. Ja, dat is altijd een beetje een lastige bij een extra raad die gebaseerd is op een mededeling in de krant, en dan zit daar van alles achter. Dus de mededeling in de krant is eigenlijk de aanleiding om dit te doen. Zo begrijp ik ook het verzoek van de indieners om over dit onderzoek te praten. En dan komen we verder wel in de bestuurlijk politieke discussie. Het gaat namelijk om de ontwikkelingen en de plannen van de Prinses Beatrixlaan in relatie tot de besteding en de afspraken van de Eneco-gelden. Dat is een onderwerp van belang, dus daar kun je het best over hebben. En wat ik begrijp uit het verzoek van de indieners van deze vergadering, dat er een momentum is om hier met de raad van gedachten over te wisselen. En dat gaan we dus doen. Dus ik stel in de orde van de vergadering voor dat ik eerst het woord geef aan de indieners van het verzoek, en dat we daarna een termijn houden met de andere leden, fracties, van de raad. En als die eerste termijn is afgelopen dan stel ik voor dat de wethouder het woord krijgt. En dan kunnen we in de tweede termijn zien of er nog aanleiding is voor verdere discussie, of dat er nog aanleiding voor uitspraak van de raad. Zullen we het zo doen? Is dat voor iedereen te begrijpen en ook te handelen? Wij helpen u wel. Goed, dan gaan we gewoon beginnen met dit agendapunt. En dan geef ik als eerste het woord de indieners, mijnheer Sleddering, mijnheer Weterings, mevrouw De Man. Dus ik begin maar even, mijnheer Sleddering, ga uw gang.

De heer Sleddering (VVD): Oké. Sorry, Wil, dat het zo moet, maar het kon niet anders. Ik maak het later goed. Voorzitter, en opeens was daar de wethouder verkeer en vervoer van Rijswijk in De Telegraaf. Miljoenen naar bereikbaarheid, stond erboven. De gemeente Rijswijk gaat meer dan 20 miljoen van de Enecogelden besteden aan bereikbaarheid van de regio. Aldus wethouder Lugthart in De Telegraaf. Wij dachten, oh ja? Hoezo dan? Hadden wij niet met dit college de afspraak om gelden uit het Enecofonds te besteden na een akkoord van de raad met ten minste twee derde meerderheid? En waarom houdt wethouder Lugthart zich niet aan die afspraak? Het begint overigens bij hem een structureel karakter te krijgen, want dinsdagavond trok hij ook al €1.000.000 uit dat fonds voor een groot project, ontwikkeling, van de organisatie van het stadhuis. Dan naar de inhoud. U zegt in de krant dat er een tunnel moet komen voor de Beatrixlaan. En anderen, lees Den Haag en de MRDH, moeten daaraan meebetalen. U dreigt vervolgens die anderen dat als zij niet meebetalen aan de tunnel de Beatrixlaan zal worden aangemerkt als een lokale weg, en de groene doorstroming voor Den Haag zal worden onderbroken, geblokkeerd. En dat is een dreigement en dat doet u via de krant. Onze vraag is, heeft het door u gehuurde lobbybureau u dat geadviseerd? Dan zou ik er snel afscheid van nemen. Dit soort discussies horen thuis op de bestuurstafel en niet in de krant. Ook vraagt de VVD zich af of uw collega's in Den Haag en bij de RBA op de hoogte waren van deze chantageberichten in de krant. Vervolgens gaat de wethouder verder in de krant met het project de Binckhorst. Daar komen veel woningen en daar moet een hoogwaardige openbaar vervoer verbinding komen tussen Den Haag Centraal en Voorburg station. Tot zover voor ons geen probleem. Zaak van Den Haag en Voorburg. Maar verstopt in de plannen zit ook het verleggen van tramlijn 1 via de Geestbrugweg, Mariannelaan en het Voorburgse stuk van de Binkhorstlaan. Aha, dat is wel degelijk een Rijswijks belang en op Rijswijkse bodem. We zien nergens betrokkenheid van de gemeente Rijswijk. Bewoners uit Cromvliet en Leeuwendaal kregen een uitnodiging voor een bewonersavond, maar niet van onze gemeente. Door opmerkingen uit de raad wordt dat gelukkig nu hersteld. Maar in eerste instantie was Rijswijk niet bij de planvorming betrokken. Ik zou willen vragen aan de wethouder, hoe kijkt u daar nou op ... In de krant zegt u dat u wel akkoord wilt gaan met die verlegging en aanpassing van de inrichting van de Geestbrugweg, als er maar garanties komen voor de Rijswijkse bewoners. Alweer een bestuurlijk dreigement via de krant. Daar kun je op enig moment voor kiezen, maar in deze fase zeker niet. Waarom doet u dit? Is de positie van Rijswijk nu al

uitgespeeld en is de krant uw laatste redmiddel? Het ontbreekt er nog maar net aan dat u in de krant gaat zeggen, als jullie nou meebetalen aan de tunnel voor de Beatrixlaan, dan krijgen jullie van mij de Geestbrugweg. Onze vraag is ook hier, hebben uw collega's in Den Haag, MRDH en Voorburg dit ook uit de krant moeten lezen? En is dit wellicht bij u opgekomen om dit chantage spel ook even met de raad te bespreken? Misschien hadden wij u een paar handige tips mee kunnen geven. Laat ik hier klip en klaar zijn, voor de VVD is het anders inrichten van de Geestbrugweg voor meer en bredere trams uitgesloten. Er is gewoon een gebrek aan ruimte. De leefbaarheid op deze toch al drukke, vuile en lawaaijerige weg staat op het spel. U kunt dat de bewoners van de Geestbrugweg niet aandoen. Bent u eigenlijk voorstander van trams op de Geestbrugweg? En wat al helemaal vergeten wordt in de hele discussie, is dat de afslaande tram straks van de Haagweg richting Geestbrugweg de situatie met betrekking tot de verkeersveiligheid en de doorstroming op het kruispunt Haagweg-Geestbrugweg nog slechter maakt dan het nu al is. Dus bent u het met de VVD eens dat de optie lijn 1 over de Geestbrugweg niet acceptabel is? Conclusies van de VVD-fractie zijn als volgt. De wethouder heeft kennelijk geen sterke positie als Rijswijk in het bestuurlijk overleg in regio. De burens nemen u niet serieus, en dat is helaas niet de eerste keer dat de VVD dit moet constateren. De wethouder compenseert dit gebrek aan positie met stoere taal en dreigementen aan het adres van uw partners in de regio. Daarnaast zet u euro's in uit het Rijswijks Groeifonds, zonder daarover met de raad via de afgesproken procedure te hebben gesproken. De VVD heeft grote moeite met deze gang van zaken. En wij hopen echt op antwoorden van de wethouder, zodat wij kunnen concluderen dat wij het helemaal verkeerd zien. Zo niet, dan hebben we een probleem met elkaar.

De heer Weterings (RB): Ook Rijswijks Belang is geschrokken van het artikel. Groot wordt uitpakket dat de gemeente Rijswijk gaat meer dan 20 miljoen, afkomstig uit de energiegelden, besteden aan de bereikbaarheid. En dan wordt er ook nog eens keihard gezegd dat het menens is, en daarom zetten wij de Eneco-gelden in. Ik dacht bij mezelf, wat krijgen we nou? Wat krijgen we nou? Ik nog gauw mijn iBabs nagekeken, mijn e-mail, ik heb verslagen terug gelezen, voicemail afgeluisterd, mijn app nagekeken. Ik kon geen enkel bericht vinden over deze toezegging van 20 miljoen, geen enkele. Met de griffie gesproken, griffie gebeld, wat dingen uit laten zoeken, konden het nergens terug vinden. Enige wat wij konden terugvinden was op 7-7-2020 in het kaderdebat was er 20 miljoen via een raadsvoorstel toegevoegd aan de algemene reserves. Er is een stemming over geweest, daar waren we trouwens ook op tegen met een aantal andere partijen, maar er was natuurlijk een coalitieakkoord. Dus toen was er gewoon 20 miljoen via de raad gegaan via stemming, zoals het hoort te gaan. Ja nogmaals, mijn mond viel open, want u gaat daar helemaal niet over. De raad gaat erover. 20 miljoen, dat is menens, daarom zetten wij dus de Eneco-gelden in. Er is niks overlegd met de raad, in geen enkel verslag kon dat worden teruggelezen. We hebben ook niks kunnen terugvinden van gespreken van uw partners bij de MRDH of bij de provincie of in Den Haag. Is er al onderhandeld? Wat gaat Den Haag betalen, wat gaat de MRDH betalen, wat gaat de provincie betalen? Zijn er al deals gemaakt? We konden niks terugvinden. Er is niks overlegd. En u gooit zomaar eventjes 20 miljoen op tafel. Rijswijk heeft ook einde van het jaar minimaal een tekort van 10 miljoen, dat weten we allemaal, Rijswijk staat er slecht voor. We hebben afgelopen dinsdag urenlang gepraat met de raad over bezuinigingen voor subsidies aan verenigingen en stichtingen. De kaasschaaf gaat eroverheen. We hebben urenlang gepraat om een kleine half miljoen bij elkaar te schrapen, een kleine €500.000. Urenlang is erover gepraat. Met pijn en moeite moeten al die verenigingen gaan inleveren, dat doet pijn. Maar wethouder Lugthart gooit wel eventjes 20 miljoen op tafel, alsof het niks is. Het is ook de timing. Ik vind het een hele, hele, hele slechte timing. En dan het verhaal over CID Binkhorst. Nou, mijn collega Sleddering van de VVD refereerde er al aan, wij zitten daar niet aan tafel. Wij zitten niet aan tafel. Er is een brief uitgegaan met zes partners, en Rijswijk zat er niet bij. Met pijn en moeite konden wij door inderdaad raadsvragen van de VVD en van Rijswijks Belang konden we eindelijk aansluiten. In een vergadering met een aantal partners geeft u zelf, geeft

wethouder Lugthart zelf aan, in minuut acht, bedankt dat we nu eindelijk mogen aansluiten, bedankt dat wij erbij mogen zitten. Ik zou het college, de wethouder, willen vragen, kijk nog eens die vergadering terug. De vergadering met Den Haag, met Leidschendam-Voorburg, nog wat andere partijen die daarbij zaten. Rijswijk is geen partij. In die vergadering heb ik gevraagd, mocht ik gelukkig even het woord voeren, van Rijswijk ontbreekt in de plannen, hoe kan dat? Toen werd er gewoon gezegd, Rijswijk doet hier niet aan mee. Het kost me ook geen geld, ik heb uiteraard ook om de kosten gevraagd. Wat gaat het allemaal kosten, wie gaat de kosten betalen. De wethouder zegt, de zes partijen die hieraan meedoen. Rijswijk doet niet eens mee aan dit mega grote project wat Rijswijk ook echt gaat raken. De Geestbrugweg, de Cromvlietkade, allerlei andere tramgebeurens binnen Rijswijk wat ze willen gaan aanpakken. En Rijswijk doet gewoon niet mee. Nou kon ik gelukkig, kreeg ik via de griffie afgelopen week weer een link waar ik bij kon inloggen om, ik dacht dus mee te kunnen praten over dit project. We zijn toeschouwers. Ik kreeg een toeschouwerslink toegestuurd over dit grote project. Nou ik vind het een zeer slechte zaak. Dan had ik eigenlijk als laatste vraag, want ik hoop er echt antwoord op te krijgen. Eneco is in principe een geschenk geweest uit de hemel, laat maar zeggen. Dat zijn gelden waar niemand op had gerekend. Er is iets verkocht, Rijswijk heeft dat geld gekregen. Dat is niet in de begroting meegenomen of dat is niet, laat maar zeggen, dat geld is niet besteed om te besteden aan de infrastructuur. Wat had de wethouder gedaan als we die miljoenen niet hadden gekregen? Dan komen er toch ook huizen bij? Dan komen er toch ook veranderingen op de Bickhorst. Rijswijk gaat ook bijbouwen. Dan moeten die wegen toch ook worden aangepakt? Waar had hij dan dat geld vandaan gehaald? Dat geld was er niet zonder Eneco. Dus even wegdenkende, zijn wij nog steeds van mening dat die Eneco-gelden mogen niet aangeraakt worden voor dit soort zakelijke bezigheden waarmee we bezig zijn. Want die veranderingen moeten er komen.

Mevrouw De Man (OR): Ja, ook onafhankelijk Rijswijk schrok zich een hoedje toen we dit artikel lazen. Aan de andere kant was het ook niet een echte verrassing dat de wethouder zich op deze manier uitlaat in de pers, want dat is ook al eerder gebeurd. We zien hierin toch wel een beetje een patroon inderdaad met dit soort uitlatingen. Maar ook inderdaad met het op voorbaat al uitgeven van de Eneco-gelden. En dat gaat dan hier niet om een miljoentje, wat ook al een heel groot bedrag is. Nee, het gaat hier meteen over 20 miljoen. En dit riep bij ons de vraag op, was de wethouder financiën hiervan op de hoogte? Want ik kan me natuurlijk niet voorstellen dat hij zomaar 20 miljoen eventjes zou afschrijven. En was de rest van het college hiervan op de hoogte? En is hier mee ingestemd, is hier een vergadering over geweest al? Hebben zij er al goedkeuring voor gegeven? En wanneer was u van plan om dit te delen met de raad? Ik vind dit schoffering van de raad hoe wij dit op deze manier uit de krant moeten halen. Hoe kunnen wij dit nou in godsnaam verdedigen of uitleggen aan onze mensen, aan onze inwoners, onze achterban, op het moment dat wij hier niet van op de hoogte zijn? Dit is een zeer kwalijke zaak dat dit weer op deze manier gaat, en ik maak me ernstig zorgen over het bestuur van Rijswijk. En dit is niet de eerste keer dat dit wordt aangekaart en niet alleen door Onafhankelijk Rijswijk, maar ook door andere partijen. Daarnaast is het hele plan over Geestbrugweg met tram 1 absoluut een slecht idee om eigenlijk alle redenen die hier de heer Sleddering net al heeft aangehaald, en mijnheer Weterings ook. Dus daar ga ik me verder niet over uitlaten, maar we zijn wel absoluut tegen. Nogmaals, ik maak me hele grote zorgen. We verwachten antwoorden op onze vragen. En ik ben overigens verbijsterd dat de wethouder eigenlijk nu op voorhand al zijn onderhandelingspositie overspeelt. Zijn onderhandelingspositie over de ondertunneling van de Prinses Beatrixlaan was ook al echt betreurenswaardig, dat bleek wel. Anders hadden we nu allang plannen gemaakt voor die echt ondertunneling, in plaats van oplossingen over het maaiveld. En dan nu dit weer. Dit kan echt niet. Op deze manier wordt het natuurlijk helemaal niks. Ik maak me zorgen.

De voorzitter: Oké, ik zit even te kijken hoe we met de orde nu verder gaan. Het debat krijgt een beetje het karakter van een interpellatie waarin de raad, nou ja, een stevig punt heeft tegen één van de collegeleden. En dan is de procedure dat het collegelid direct reageert op de mensen die de interpellatie aanvragen en daarna volgt er een termijn waarin ook de rest van de raad kan meedoen. Volgens is het handigste dat we een beetje die werkwijze volgen, tenzij er nu andere raadsleden zijn die heel dringend nu het woord willen voeren. Ik denk dat iedereen toch het antwoord van de wethouder eerst wil weten voor het debat verder gaat. Maar ik wil ook andere raadsleden op dit moment niet de kans ontnemen om er iets over te zeggen. Is er behoefte, is er warme belangstelling. Griffier en ik zien dat niet. Nou, dan gaan we gewoon nu korte klap maken, en dan kan de wethouder Lugthart reageren op de standpunten van de verzoekers.

Wethouder Lugthart: Dat doe ik natuurlijk heel graag. Goed dat vandaag dit onderwerp op de agenda staat. Op het moment dat er verwarring is, denk ik dat het altijd goed is dat we het daarover hebben. En aandacht voor de Beatrixlaan en de Beatrixtunnel, dat is natuurlijk ook iets waar ik graag over spreek. **Mijnheer Weterings, mevrouw De Man, mevrouw Sleddering**, u doet alsof dat het voor u nieuw is. En volgens mij de regio, het college en voor uw raad is dat het niet. De gemeenteraad heeft bij motie van 8 november 2018 het college opgedragen om te komen tot het instellen van een bestemmingsreserve, een bestemmingsreserve voor de ontwikkeling van een ondertunneling van de Beatrixlaan. En dat is wat het college heeft gedaan, en die opdracht heeft het college uitgevoerd, we zijn ermee aan de slag gegaan. Dat is namelijk wat we doen op het moment dat de gemeenteraad een opdracht aan ons geeft. We hebben ook aan de gemeenteraad aangegeven dat we binnen afzienbare tijd een voorstel bij de gemeenteraad zouden brengen. En dan is één ding dat is heel zeker. En dat is, om die tunnel mogelijk te maken, dan moeten we sowieso aangeven dat het ons menens is, dus daarom is het ook goed om het hier vanavond over te hebben, moeten we ervoor zorgen dat we anderen meekrijgen. En wij hebben gemeend de lobby serieus te moeten oppakken. Daar hebben we het in begrotingen ook een aantal keren al over gehad, niet in de laatste plaats omdat daar middelen mee zijn geraamd. En wij hebben op advies ook van een lobbybureau zijn wij tot de conclusie gekomen dat een lobby alleen zinvol is op het moment dat wij daar als gemeente Rijswijk dus van overtuigd zijn dat we ervoor gaan, als college, als raad. En dat wij als gemeente bereid zijn om daar ook in te investeren. En dan zullen we tientallen miljoenen moeten we daarin gaan investeren. Dat zeg ik richting **mijnheer Weterings**, u kent de situatie van de gemeente, wij hebben geen spaargeld, wij hebben geen overschot op de lopende begroting. Dus het enige wat zij zullen kunnen doen, is een gedeelte van de Enecomiddelen reserveren voor die tunnel. Burgemeester Verkerk en ik hebben ook een gesprek gehad met het ministerie, het ministerie van I&W. En als er één boodschap is die zij ons klip en klaar en helder hebben meegegeven, is dat de gemeente Rijswijk, wanneer zij een tunnel willen, zoals door de gemeenteraad is gevraagd, dat wij als gemeente Rijswijk niet anders kunnen dan een groot gedeelte zelf te financieren. Dat is ook logisch, dat gebeurt bij alle projecten. Je ziet dat dat ook bij de Rotterdamse baan gebeurd is. Wij in Rijswijk weten volgens mij, en ik zeg het even tegen **mijnheer Weterings**, vanaf 2018 met het indienen van die motie, wat we willen. We willen de leefbaarheid en we willen de bereikbaarheid gaan vergroten daar waar het de Beatrix betreft. Volgens mij zeggen we dat we dat in eerste instantie gaan doen met een tunnel. Dat doen we met een doel. We zijn namelijk bezig met een verstedelijkingsopgave in deze regio. Er zal moeten worden geïnvesteerd in mobiliteit. Welke vorm van mobiliteit dat gaat zijn, dat moeten we met elkaar uitwerken. Dat hebben wij ook afgesproken met de partijen in de regio. We hebben een MDA traject met elkaar doorlopen. Daar hebben we met elkaar afgesproken dat we gaan monitoren wat er moet gaan gebeuren op de Prinses Beatrixlaan. Daarmee hebben we met elkaar afgesproken dat er een plan komt waarin we met elkaar bekijken wat moet er gebeuren en wat zijn daar dan de kosten van en door welke partijen kan het worden gedragen? Niet in de laatste plaats, wat moeten wij gaan doen aan mobiliteitsoplossingen? Nou, wij

**mijnheer Sleddering en mijnheer Weterings en mevrouw De Ma** hebben dat ook in de regio voor het voetlicht gebracht, zeg ik n. De regio weet volgens mij op dit moment dondersgoed wat de gemeente Rijswijk wil, dat is die tunnel. Dat is ook onderdeel van onze lobby. U stelt mij de vraag op dat een lobbybureau ons adviseert, **mijnheer Sleddering**. Ja, het lobbybureau adviseert ons, daar zijn we ook heel blij mee. Daar hebben we in de afgelopen 2 jaar veel aan gehad. Daar is ook heel veel gebeurd. Het lobbybureau dat zijn we gestart om dat in te huren, vervolgens is er een organisatieplan is er opgesteld. We hebben de interne organisatie hebben we inmiddels opgericht. Het lobbybureau heeft samen met onze organisatie een public affairs plan opgesteld. We hebben de vertegenwoordigers ingewerkt. We zijn een operationeel plan op gaan stellen wat er ligt. Burgemeester Verkerk is na het vertrek van burgemeester Bezuijen aangehaakt in de stuurgroep. En wat wij op dit moment doen, is dat wij concreet al uitvoering aan het geven zijn aan die lobby. En volgens mij kunt u ons dat als college niet kwalijk nemen. Want als we het niet zouden doen, denk ik dat we hier een heel ander verhaal zouden hebben. En als u mij nou vraagt, ja, wat staat er dan in die Telegraaf. **Mijnheer Sleddering** (VVD), in De Telegraaf is inderdaad een artikel verschenen, een artikel over bereikbaarheid, een artikel over de bereikbaarheid in Haaglanden. Daar zijn ... Dat artikel was aanvankelijk gepland naar aanleiding van ontwikkelingen van de HOV van de CID Binkhorst, daar zal ik zo op terugkomen, en daar worden dan vragen aan mij gesteld. Er worden vragen gesteld hoe de gemeente Rijswijk aankijkt tegen de bereikbaarheid van de gemeente, van de regio Haaglanden, de bijbehorende vraagstukken en de mogelijke oplossingen die de gemeente Rijswijk daarvoor heeft. En daar was mijn boodschap dat de gemeente Rijswijk op dit moment dichtslibt als wij nu niets doen. En dat is aan twee kanten. Dat is in het oude centrum en dat is in Nieuw Rijswijk op de Beatrixlaan. En als u mij dan zegt dat ik daar een bedrag niet mag noemen, of een voorstel of een eigenlijke motie door unaniem door de gemeenteraad is gesteund, dat zou natuurlijk gewoon ridicuul zijn. Te meer dat wij dit bedrag overal noemen, omdat wij deze lobby zijn gestart. En daarmee zeg ik niet dat daarmee de gemeenteraad daar een besluit over heeft genomen. De gemeenteraad zal hier absoluut een besluit over moeten nemen. Tegelijkertijd zeg ik wel dat gezien deze motie unaniem is aangenomen, en zoals dat ik net zei, dat er op dit moment geen overschotten zijn, dat er eigenlijk geen spaargeld is, dat het wel bijzonder zou zijn als de gemeenteraad niet zou instemmen met het reserveren van een, nou ja, groot aantal miljoenen voor de Prinses Beatrixlaan. Geeft u dan aan dat bericht dat wellicht wat uit context is. Ik heb het bericht zelf ook gedeeld op diverse social media kanalen, en daar heb ik expliciet het voornemen in opgenomen dat de gemeenteraad zal worden voorgesteld om daarmee in te stemmen. En dat is ook de vraag van, is het college daarvan op de hoogte. Binnen het college is veelvuldig gesproken over het instellen van een bestemmingsreserve. Deze bestemmingsreserve daar hebben we nog geen exact bedrag voor bepaald. Wel is het college van mening dat om die tunnel een stap dichterbij te brengen, dan zullen daar enkele miljoenen in deze bestemmingsreserve moeten worden gestort. En zover wil ik het dan ook houden over verantwoording. Ik denk dat het momentum moet worden aangegrepen om te denken, wat moeten we dan doen? Want volgens mij moeten hier vanavond ook dan maar de uitspraak doen. Als wij niet de miljoenen van Eneco in de tunnel willen steken, dan kunnen we ook stoppen met de lobby. En dat besluit hoeft niet hier vanavond te worden genomen, want daar hebben we het met elkaar over gehad. We gaan integraal bekijken wat we met de middelen moeten doen. En tegelijkertijd, en daar doe ik dan hier ook maar de oproep, weten we wel in welk krachtenveld we op dit moment spelen. En dat zeg ik richting **de heer Sleddering** (VVD). We spelen hier, als het gaat over de metropoolregio, in een krachtenveld met twee hele grote partijen. Dat is aan de ene kant is dat de gemeente Den Haag en aan de andere kant is dat de gemeente Rotterdam. Op diverse punten, of eigenlijk aan twee kanten van de gemeente Rijswijk liggen enorme uitdagingen op dit moment. Volgens mij moeten we daar met elkaar oplossingen voor zoeken. En ik denk dat we aan alle tafels op dit moment zitten. En dan ga ik richting mijnheer Weterings op u punt voor wat betreft de Binkhorst en de presentatie die we daarover hebben gehad in samenspraak met de gemeente Leidschendam en de gemeente

Voorberg. De Geestbrugweg dat was aanvankelijk een weg die niet was opgenomen in het onderzoek van CID Binckhorst. Daar hebben wij in het verleden ook contact over gehad. U bent daar erg opmerking geweest. U heeft daar gezien dat ook in de correspondentie die vanuit de CID Binkhorst werd verzonden, het gemeentelijk logo van de gemeente Rijswijk nog niet was opgenomen. En als u aan mij vraagt of dat dan wenselijk is, dan is het antwoord nee. En daar heb ik Van Asten vanuit de gemeente Den Haag ook veelvuldig over gesproken. Aanvankelijk was het zo dat het spoor al ligt over Geestbrugweg en dat er feitelijk geen besluiten hoeven te worden genomen over de Geestbrugweg. Dat kan in mijn optiek niet waar zijn. En ik vind dat de bewoners in eerste instantie, maar ook de gemeenteraad van de gemeente Rijswijk, daar iets van moet vinden. Daar hebben wij over gesproken, en daardoor hebben we met elkaar, en dat hebben we in goed overleg, zijn wij tot de conclusie gekomen dat vanuit de gemeente Rijswijk, zowel bestuurlijk als ambtelijk wordt aangesloten bij de CID Binckhorst. Dat is ook gebeurd, dankzij ook de interventie van de wethouder van Den Haag, Robert van Asten, zitten we aan die tafel. En ik denk dat het van essentieel belang is om hier ook nogmaals te benadrukken dat we daar waarde aan hechten als college, dat de bewoners en de belanghebbenden in het hele gebied betrokken gaan worden. Dat we die belanghebbenden ook gaan betrekken, dat er ook brieven uit zijn gegaan en dat er toezeggingen vanuit het college ook gedaan zijn om de bewoners bij de herinrichting te betrekken. En als u mij nou vraagt, ja, moet er per definitie dan een tram komen over de Geestbrugweg, **mijnheer Sleddering**, dan is dat antwoord dat dat niet per definitie hoeft. Maar dat wij wel moeten kijken hoe we de regio Haaglanden bereikbaar houden. En daar hoort wel een OV, een hoogwaardig OV-verbinding hoort daarbij. En daar zijn talloze mogelijkheden, en we hebben daar als gemeente een aantal randvoorwaarden. En ik denk dat wij daar dezelfde zorgen met elkaar delen. Die Geestbrugweg is op dit moment ontzettend druk. En in de huidige situatie kan daar in mijn beleving geen tram extra bij zonder daar aanpassingen te doen. Aanpassingen op het gebied van de infrastructuur en aanpassingen op het gebied van leefbaarheid. En dat zijn de gesprekken waar we het over hebben. En ik vind, en dat wil ik hier ook gewoon herhalen, dat op het moment dat we het mogelijk maken over de Geestbrugweg om eventueel een tram te laten rijden, dan is het de verantwoordelijkheid van de gemeente Den Haag in samenspraak met de gemeente Rijswijk om te bekijken hoe we de infrastructuur kunnen aanpassen, zodat we de leefbaarheid verbeteren en dat we zorgen voor een veilige Geestbrugweg. Ook al zullen we, als die tram daar komt, zeker iets moeten doen aan de veiligheid op de Geestbrugweg. Dat is wat in de regio zeg, **mijnheer Sleddering**. Wat ik zeg, zeg ik aan alle tafels, dat zeg ik richting de raad. En ik denk dat we goed in het zadel zitten om gewoon te doen wat we moeten doen om Rijswijk in zowel oud als nieuw Rijswijk, nou ja, de impuls te geven die volgens mij, als we willen groeien naar 70.000 inwoners, meer dan nodig is.

De voorzitter: Oké, volgens mij liggen alle kaarten op tafel. Is er behoefte aan een tweede termijn, dan wil ik daar nu graag horen wie nog wil reageren in de tweede termijn.

De heer Van der Meij (GBR): Voorzitter, van de orde. U gaat toch nog langs alle partijen voor een reactie of voor een inbreng?

De voorzitter: Nou ja, kijk, het is gewoon een tweede termijn naar de raad. En wie het woord wil moet zijn hand maar opsteken en dan komt u op mijn lijstje.

De heer Van der Meij (GBR): Oké. Ja.

De heer Kooy (PvdA): Maar burgemeester, Andy hier. Het is een beetje kort door de bocht. We hebben de eerste termijn niet gehad omdat we er een halve interpellatie van maken. Ik wil gewoon de

gelegenheid om een goede vraag te kunnen stellen. Dus laten we even kijken hoe we er pragmatisch mee om kunnen gaan en dan toch op tijd klaar kunnen zijn.

De voorzitter: Nee. Maar goed, dan gaan we nu gewoon een tweede termijn doen. De griffier leest het even op, ik kan het niet goed zien vanaf mijn plek.

Wat ik u verzoek is om uw bijdrage echt toe te spitsen op de politieke besluitvorming. Dus heel veel vragen zijn volgens mij ook niet nodig. Dus u moet maar, ja, vrij snel toespitsen op het punt. De wethouder zit in het goede spoor. Kan je nog een advies geven, of niet. Dus ik hoop dat u zich daarop wil toespitsen, zodat we ook om 20:00 uur verder kunnen gaan met het forum. Zo ingewikkeld kan het toch niet zijn?

De heer Weterings (RB): Het forum is 20:30 uur. Ja, het is 20:30 uur. Dus we hebben nog ruim drie kwartier.

De voorzitter: Nou ja, goed, ik probeer een beetje marge te houden.

De heer Weterings (RB): Ja, ik niet.

De voorzitter: Ik ga gewoon het rijtje af. Mijnheer Sleddering?

De heer Sledderingv (VVD): Voorzitter, ik vind het niet meer dan hoffelijk om eerst de andere partijen aan het woord te laten, dat ... Die hebben mij al genoeg gehoord, en ze willen zelf ook graag wat vertellen.

De voorzitter: Ja, ik snap uw punt, ik zou dat ook zo doen. Mijnheer Weterings, gaat u achter in de rij?

De heer Weterings (RB): Ik sluit aan bij de heer Sleddering (VVD), graag de rest van de raad hun mening hierover.

De heer Braam (BVR): Voorzitter, punt van de orde.

De voorzitter: Gaan we naar mijnheer Braam.

De heer Braam (BVR): Ik wil gewoon gelijk even een punt van de orde maken. Ik vind het op zich prima te beginnen, alleen dat lijkt me in het kader van een interpellatiedebat dubieus. En het is altijd zo dat na de beantwoording van de wethouder eerst de indieners van dit interpellatiedebat de kans krijgen om de tweede termijn te beginnen. En dat is een beetje apart dat, ja, eigenlijk het woord nu wordt gevraagd aan de andere collega's alvorens er gereageerd wordt door de interpellanten.

De voorzitter: Ja. Nou ja, goed, ze hebben daar een standpunt over afgegeven, dat mag. Mijnheer Braam, wat is uw verdere commentaar op dit dossier?

De heer Braam (BVR): Allereerst laat ik even zeggen, de volgorde is nu best bijzonder, want eigenlijk is dus daarmee is het een bijna normaal agendapunt geworden, alleen zonder eerste termijn van de overige partijen. Dus laat ik daar eerst mee starten. Ik denk dat het goed is om in het presidium daar weer eens even over te praten hoe dit soort debatten gevoerd moeten gaan worden. Dat het niet een normaal agendapunt moet worden in het vervolg. Dus laat ik daarmee beginnen. Maar als het gaat om de inbreng, ja, dan kan ik op zich redelijk kort zijn. Ik vind op zich de beantwoording zoals die daarnet gegeven is door de wethouder er eentje is die had de **VVD** kunnen voorspellen. En datzelfde geldt natuurlijk voor **Rijswijks Belang** en voor **Onafhankelijk Rijswijk**. Jullie hadden kunnen voorspellen wat de beantwoording was. En zeker als het gaat om **de heer Sleddering**. Hij is potverdorie nauw betrokken als afgevaardigde namens de gemeente Rijswijk in de MRDH. Dus het is verrassend dat hij eigenlijk zo, ja, een grote mond heeft eigenlijk min of meer in deze extra

raadsvergadering. En ja, dat verrast me toch wel. Vanuit de kant van Beter Voor Rijswijk is het in ieder geval ... Zijn er twee dingen heel belangrijk. Eén is, er is destijds een motie aangenomen en de motie is raadsbreed geaccepteerd, inclusief de VVD, Onafhankelijk Rijswijk en Rijswijks Belang, dat er geld zou moeten worden gereserveerd voor de ondertunneling van de Beatrixlaan. Dat is één. En twee, en dat is voor Beter Voor Rijswijk heel erg belangrijk, dat met een beetje geluk we eigenlijk nu, ja, bijna voor niets de aanpassing en verbeteringen van de Geestbrugweg krijgen aangeboden, één van de belangrijke punten uit het programma van Beter Voor Rijswijk. Dus ja, wat onze partij betreft is het natuurlijk erg fijn dat we voor weinig geld een aanpassing van de Geestbrugweg krijgen. Er is natuurlijk al iets gebeurd op de Geestbrugweg, dat is vorig jaar gebeurd, met die nieuwe verbeterde oversteek. Nou ja, als dan op een gegeven moment met die aanpassing die moet plaatsvinden vanwege die trams die er overheen moeten kunnen rijden, en we dus daarmee een mooie oplossing krijgen waarmee vervelende ongelukken, zoals een aantal jaren geleden zich hebben voorgedaan. Ik denk, de meeste raadsleden zullen dat wel weten hè, dat daar een jong meisje helaas dood is aangetroffen doordat ze tussen een vrachtwagen en, ja, toch een deel van de Geestbrugweg terecht is gekomen. Ja, dat willen we niet nog eens weer meemaken. Het is dus zeer wenselijk dat daar gewoon wat gebeurt, dat er zeker aanpassingen plaatsvinden om dus de verkeersveiligheid in de breedste zin van het woord daar toe te passen. Ja, ik heb eigenlijk verder niet zo vreselijk veel eraan toe te voegen. Ja natuurlijk, ik begrijp best dat er wat reacties komen omdat, ja, toch een best wel pittig artikel in de krant komt. Maar ik heb liever van dat de metropoolregio wakker blijft en zorgt dat de middelen die voor de gemeente Rijswijk noodzakelijk zijn ook op de agenda blijven staan. Ja, daar kan een krantenartikel gewoon mooi aan bijdragen. Dus ja, misschien een klein beetje voor de troepen uit. Maar ach, als ik de schoenen van de heer Lugthart zou staan dan denk ik dat ik hetzelfde zou hebben gedaan. Ik wil het hier graag bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dan gaan we naar mijnheer Kooy.

De heer Kooy (PvdA): Nou, dat is mooi dat we inderdaad op korte termijn hier wat vragen over kunnen stellen, in welke vorm het debat ook wordt gegoten. En ik had nogal wat vragen. En de wethouder heeft in eerste termijn al wat dingen toegelicht, dank daarvoor. Ja, waar ik met mijn pet niet bij kan momenteel, is dat nu gekozen is om op deze manier te communiceren. Is dat echt bewuste communicatie geweest om dat via De Telegraaf te doen? Mijn ervaring is dat je dat altijd met een korreltje zout moet nemen, dus rechtstreeks ook aan de bron moet gaan vragen. Ik kan me niet voorstellen dat als er zo'n majeure doorbraak in het college is geweest, dat er een besluit is genomen dat het 20 miljoen moet zijn, dat we dat niet gewoon middels voorlichting of een IB te horen krijgen. Dat verbaast me echt. Maar ik neem aan dat de wethouder daar toelichting op kan geven. En staat het volledige college er ook achter, ook deze manier van communiceren? Want het is afgelopen maanden al vaker fout gegaan. En is deze communicatie ook niet te vroeg? Er wordt gerefereerd naar een eerdere opgave, maar er is geen opgave geweest om te zeggen van, haal dat uit de Eneco-gelden of dergelijke. Daar moet juist een meerderheid zijn waar de raad om gevraagd heeft. Dus ik vraag het me werkelijk af. Maar dan komen nog een aantal vragen. En ik kan er met mijn pet niet bij dat **de heer Braam van BVR** zegt dat een tram toevoegen op de Geestbrugweg dat dat de veiligheid moet gaan vergroten. Dat past daar gewoon niet. Dus ik zou toch echt wel wat toelichting willen hebben van de wethouder over hoe nou die volgorde van de communicatie en besluitvorming is genomen in B&W. En helaas kon ik nog geen notulen vinden van B&W op onze gemeentewebsite. Ik moet zeggen dat die schrikbarend achterloopt. Maar gelukkig zullen de notulen vanuit de MRDH zullen wel binnenkort beschikbaar zijn, en daar ben ik erg benieuwd naar. Want Den Haag, krijg ik te horen, heeft helemaal geen interesse in een Beatrixtunnel. Als ze helemaal geen interesse hebben, wat is het plan dan? Maar daar praten we vanavond later over. Want dan hoeven we ook geen 20 miljoen te reserveren. Dan kunnen we ook zeggen, wethouder Lugthart, een slagboom is goedkoper.

En daarom heb ik nog wel wat vragen over die interactie tussen die projecten. Ook ik heb geluisterd naar de voorlichting over de hoogwaardige OV over de Binckhorst beter te ontsluiten. En ik was daar verbaasd over dat op hele terechte vragen die gesteld werden, werd gezegd, ja, gaan maar aan uw eigen wethouder vragen. Terwijl het een voorlichting was waar gewoon normale antwoorden wel werden gegeven. En dat in combinatie met deze communicatie zegt mij eigenlijk iets van, los van het plan, want ik heb nog geen echt plan gezien, is dit nou de meest verstandige manier geweest om besluitvorming te nemen en te communiceren? En dat is wat ik gewoon in deze eerste termijn voor ons wil weten van de wethouder. En dan zou ik wel graag van **de heer Sleddering** eigenlijk willen weten, omdat hij toch gekozen heeft vanavond, van ja, het besluit wat later op de avond dan ook voorgenomen wordt over het tunneltje, is dat dan wel zo verstandig als we nu al weten dat er nog meer gevaar gaat optreden? Maar die mag je ook zo meteen later op de avond nog beantwoorden.

De voorzitter: Oké. Mevrouw De Man, wilt u nu uw bijdrage doen of ook later?

Mevrouw De Man (OR): Ik wil nu wel gaan hoor, dat is voor mij geen probleem. Even als een reactie op ook de wethouder en ook **de heer Braam**. We kennen de motie natuurlijk. Die is raadsbreed is die aangenomen. Maar voor dergelijke uitlatingen ... Voordat u dergelijke uitlatingen als wethouder kan doen in de pers, hoort u dat eerst dit soort zaken met de raad te bespreken. Dat is de correcte procedure. Echter lijkt het erop dat het college daar regelmatig lak aan heeft, want dit is natuurlijk niet de eerste keer dat wij dingen moeten vernemen via de pers. Overigens, dat geldt wat opzij is gezet voor de onzinnige maaiveldoplossing, houdt u dit dan nu ook in uw zak voor de tunnel? Of gaan we alsnog een maaiveldoplossing doen en dan daarna de tunnel bouwen? Want dat is natuurlijk gewoon dubbel geld uitgeven en dat heeft niet zo heel veel zin. Ik hoor u daar helemaal niet over, u zwenfelt alleen de Eneco-gelden aan. En in plaats van stoere praatjes te houden in de pers om blijkbaar een onderhandelingspositie te verbeteren, waar ik nog steeds niet helemaal bij kom met mijn pet, zou u zich dan niet beter met het college kunnen focussen op het maken van concrete plannen van aanpak en dat weer te bespreken met de raad. Want dat lijkt me in deze situatie een veel strakker plan. En u heeft het over binnen Rijswijk willen groeien tot zo'n 70.000 inwoners. En ik wil de wethouder toch vragen om die ambities een beetje te temperen. Voorlopig is onze bereikbaarheid en infrastructuur nog een complete chaos, welke niet binnen korte tijd is opgelost. En op het moment dat wij op deze voet doorgaan met het volplannen van Rijswijk, wordt het natuurlijk alleen maar slechter. En tot nu toe heb ik ook nog geen concrete plannen gehoord om ook daadwerkelijk de bereikbaarheid binnen heel Rijswijk te verbeteren. Sterker nog, in de afgelopen colleges waar de wethouder verkeer en vervoer heeft ingezet, is de bereikbaarheid van Rijswijk enorm verslechterd doordat er de parkeernorm bijvoorbeeld naar beneden is gegaan, maar ook door het verlagen van snelheden op een aantal wegen, het versmallen van een aantal wegen. Dat komt de verkeersveiligheid natuurlijk helemaal niet ten goede, en de bereikbaarheid. Dus dat vind ik toch wel heel erg bijzonder. En dat was het even voor mijn tweede termijn.

De voorzitter: Ja, mevrouw De Man, even voor de duidelijkheid. U noemde in uw betoog een motie. En dat is waarschijnlijk die motie uit 2018.

Mevrouw De Man (OR): Ja, ja, zeker. Die al eerder is aangehaald ook door andere partijen. Ja.

De voorzitter: Ja. Nee, maar dan is dat ook voor de kijkers duidelijk. Want ik zie op dit moment niet een motie circuleren. Maar goed, we gaan het zien. Ik ga verder met mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra (D66): Ja, D66 Rijswijk ziet de tunnel niet als iets dat alleen een verkeersprobleem is, maar echt als een ruimtelijke ordening uitdaging, omdat het ons ook gaat om de ontwikkeling van Rijswijk, schone lucht, een beter OV en de hele mobiliteitsuitdaging. En die doen we niet alleen vanwege het verkeer, die doen we vanwege de inrichting van Rijswijk en ons hele

leefbaarheidsklimaat. Nou, dat wil ik toch even noemen. Schone lucht en een leefbaar klimaat, dat stellen wij graag voorop. En dat die tunnel over meer gaat dan autoverkeer, maar ook bijvoorbeeld voor het OV zou kunnen zijn. Ja, we vinden deze ontwikkeling die we lazen ook zorgelijk. Maar wat ik ook zorgelijk vind, en daar wil ik me aansluiten bij **de heer Braam**, dat was die mooie motie van 2018 hadden en als raad achter die tunnel zijn gaan staan, en het volgens mij belangrijk is om weer uit te spreken dat we daar nog steeds achter staan, en dat dat ook duidelijk is dat we onze wethouder daarbij ondersteunen en dus ook ondersteunen in zijn acties om te zorgen dat die tunnel goed op de agenda blijft staan op de ene of de andere manier, zeker in de regio. Ik wil dan ook aan de wethouder vragen wat zijn plan is wat hij verder gaat doen in de regio, ook aan de relaties, om te zorgen dat duidelijk is dat dit een ruimtelijk ordeningsuitdaging is, dat we hier aan het bouwen zijn, en dat het niet alleen gaat over hoeveel auto's er nu vaststaan op de Beatrixlaan, maar juist een hele brede problematiek is die vast en zeker ook in zijn volgende mobiliteitsvisie terug komt. Wat betreft de Eneco-gelden zien wij inderdaad graag dat de procedures gewoon gevolgd worden. Daar gaan we ook vanuit dat dat gaat gebeuren. En voor de CID Binckhorst. Ja, daar zijn al tijden bezig om als Rijswijk daar dichterbij betrokken te raken. We zijn blij dat dat inmiddels, en de voorstellen daarvoor, ook van onze partij, dat nu lukt en we daar uitnodigingen daarvoor krijgen. We zijn daar nog niet één van de zes partijen aan tafel. Ik ben benieuwd of de ... Ik denk dat dat goed is om op een ander moment met de wethouder daarover te hebben en deze twee projecten ook niet met elkaar te gaan verwarren, er niet allemaal één hoop van te maken en tegen elkaar uit te gaan zitten ruilen. Zeker niet omdat beide presentaties tot nu toe op een heleboel dingen helemaal antwoord gegeven kon worden over die toekomst van dat HOV. En de HOV, de hoogwaardig openbaarverbinding, zijn we zeker voor. Maar trams elke paar minuten over de Geestbrugweg in de huidige omstandigheden, en de Haagweg, zien wij zeker niet zitten op die manier zoals het nu gaat. Maar die gesprekken lopen ook nog, zover is het nog niet. En dat wil ik ook voor dit stuk zeggen, als het nog niet zover is, dan wil ik de wethouder die duidelijke boodschap meegeven waar we voor staan en waar we voor gaan, en hem daar veel succes bij wensen.

De heer Van der Meij (GBR): Voorzitter, ik haak graag in op uw vraag, wat wilt u het bestuur, het dagelijks bestuur van Rijswijk, meegeven. Voorzitter, we hebben in dit deel van de Randstad te maken met een grote opgave als het gaat om de woningbouw. We zijn een aantal jaar geleden, begin 2018, gestapt in de verstedelijkingsalliantie, waarbij we langs de oude lijn, waar Rijswijk onderdeel van uitmaakt, een forse opgave hebben in dit deel van de Randstad om aan de woningvraag tegemoet te komen. Woningen bouwen gaat edoch hand in hand tezamen met bereikbaarheid. En ik moet zeggen dat Rijswijk nog steeds een unieke propositie heeft in de regio als het gaat om ons aandeel leveren in de woningbouwopgave en alles wat daarmee samenhangt, om aan de vraag tegemoet te komen. Maar ik moet ook tegelijkertijd constateren, voorzitter, dat wij kennelijk niet gehoord of onvoldoende gehoord, respectievelijk onvoldoende gevoeld wordt wat voor belangrijke positie wij in het geheel innemen. Onder leiding van wethouder Van der Laar maken we uitvoeringsplannen voor de Bogaard, maken we ontwikkelplannen voor het Havenkwartier, bouwen we voort aan RijswijkBuiten onder leiding van Jeffrey Keus, maken we de één op de andere dag maken we anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars. Waar andere gemeentes het laten afhangen van prachtige plaatjes van de ene wolkenkrabber na de andere, voeren wij gewoon dingen uit. Edoch er wordt niet geleverd als het gaat om thema's als bereikbaarheid. Die Beatrixtunnel is onvoorwaardelijk onderdeel van woningbouwopgave wat ons betreft, wat Gemeentebelangen betreft, en dat moet ook onvoorwaardelijk duidelijk worden gemaakt. En ik wil u nadrukkelijk het advies geven om een zwaar strategisch bestuurlijk ambtelijk team, duo, in te gaan zetten om dat kenbaar te maken. Als wij het niet kunnen vertellen, dan moeten anderen het maar doen die Rijswijk goed kennen, die de regio goed kent, die de sporen hebben verdiend in de regio. Mijn dringend advies is aan het college om op zoek te gaan naar een bestuurlijk zwaargewicht die zijn sporen heeft verdiend. Ik ga

hier in het openbaar geen namen noemen, maar ik heb daar wel mijn gedachtes over, om die dedicated in te zetten op dit vraagstuk. Hetzelfde geldt voor op ambtelijk niveau. Er moet in de voorwas, zoals dat zo mooi heet, een strategisch ambtelijk zwaargewicht ingezet worden om deze vraagstukken verder te brengen. We hebben daar een hele goede man voor, die toevallig nu in RijswijkBuiten zit, ik noem geen namen, die moet gepositioneerd worden in het geheel, tezamen met die zwaardere besturen van buiten om dit vraagstuk onder het voetlicht te brengen. Wij moeten wat dat betreft duidelijk maken dat wij onderscheidend zijn in de regio en dat we wat te bieden hebben. Dat wil ik u nadrukkelijk meegeven, voorzitter. Ik hoor daar ook graag een reactie op hoe u daar invulling ... Of u daadwerkelijk invulling aan wilt geven. Als ik kijk naar de positie van de raad, is mijn nadrukkelijk voorstel om van dit project Beatrixlaan een groot project te maken, waarbij de raad, zo hebben we het ook met elkaar vastgeklonken, op periodieke momenten bijgepraat wordt aan de hand van rapportages, aan de hand van de bijeenkomsten, als het gaat om de voortgang. Niet de voortgang via de pers of incidenteel als er zich weer wat gebeurt, maar dat wij ook als raad regie kunnen voeren, als klankbord kunnen dienen, als kaderstellend, als controlerend orgaan kunnen dienen richting het college toe, en daar het college ook adviezen en sturing in kunnen geven. Nadrukkelijk ook mijn voorstel, en ik hoor daar graag ook het college op, of ze daar invulling aan geven. En last but not least, gekoppeld aan het amendement wat wij in 2018 raadsbreed hebben aangenomen, een aantal partijen hebben er ook naar gerefereerd, maak nu werk van het raadsvoorstel. We hebben de besliskaders rondom het Groeifonds hebben we met elkaar benoemd. We hebben ook in aanloop met elkaar projecten in IB voor projecten voor elkaar gedeeld, waar ook de Beatrixlaan in genoemd is. College, kom nu zo spoedig mogelijk met een invulling van het Groeifonds, zoals we dat ook in kaderstelling hebben vastgesteld met elkaar. Ook daar hoor ik graag reactie op van het college. En ik vind dat we met elkaar als raad en college hand in hand dit dossier moeten aanpakken, zowel richting Beatrixlaan als het gaat om de hele HOV ontwikkeling aan de Binkhorstzijde, waar we nadrukkelijk ook in die planvorming hand in hand moeten gaan optrekken naar buiten toe.

Mevrouw Alberts (GL): Dank aan de wethouder voor de uitleg in de eerste reactie. En ik wil hierbij ook graag even aansluiten bij de woorden van **de heer Braam** (BVR) over het bespreken van de procedure van vanavond in het presidium, dat lijkt me verstandig om dit nog eens even te evalueren daar. Er ligt vanavond geen voorstel voor, slechts een interview met wethouder Lugthart in De Telegraaf van eergisteren. We vinden het vervelend om de informatie uit de krant te moeten vernemen en vanavond niet op basis van een raadsvoorstel of anders in ieder geval een raadsinformatiebrief te praten. Dat zeven leden van de raad het krantenartikel hebben aangegrepen om het instrument van een extra raadsvergadering op basis artikel 17 van de gemeentewet in te zetten, vinden we een zwaar en overhaast middel. Maar we zijn er nu toch, dus laten we vooral nog eventjes over de Beatrixlaan, de Geestbrugweg en de Eneco-gelden hebben. Met de toenemende verstedelijking staat de openbare ruimte steeds meer onder druk. Bij een herinrichting van straten staan wat betreft GroenLinks de effecten op de luchtkwaliteit, woonomgeving en leefbaarheid voorop. De fractie van D66 refereerde er al eventjes naar. Bekijken we de ontwikkelingen alleen vanuit de bereikbaarheid van Den Haag, dan doen we onszelf te kort. Dat kwam ook terug in die eerder ingediende motie in 2018 die raadsbreed is gesteund. Op en rond de Prinses Beatrixlaan is dit van belang. Niet alleen ter hoogte van In de Bogaard, maar ook bijvoorbeeld voor de bewoners van de flat aan de Ocarinalaan en de Van Vredenburgweg. Gezamenlijk inzetten op de bouw van een lange tunnel kan alleen als de investeringen bijdragen aan de leefkwaliteit over de hele linie. Dat geldt ook bij de Geestbrugweg. Zoals de wethouder zei, in de huidige situatie kan er niet zomaar een tram doorheen. Maar de mogelijke komst van een tram kan wel een kans zijn om met de herinrichting echt iets te doen aan leefbaarheid, vergroening en verkeersveiligheid aldaar. Dat het in de omgeving van Oud Rijswijk prettiger wonen, winkelen en verblijven is. Later vanavond komen we in het forum nog te

spreken over het tunneltje onder de Haagweg, iets wat ook niet los is te zien van deze directe omgeving. Het is belangrijk om bij ontwikkelingen de leefbaarheidsvoorwaarden steeds in acht te nemen en duidelijk voor ogen te hebben wat je wilt als gemeente Rijswijk met een gebied. De opbrengst van de verkoop van de Eneco-aandelen zijn eenmalig. We hebben dus maar één keer de kans om ze goed te besteden. En we blijven het herhalen, we moeten deze inzetten om slim te investeren, te investeren in verduurzaming van de Rijswijkse energievoorziening. Van de 70 miljoen zijn er al 20 naar de algemene reserve. Nu wil de wethouder volgens het krantenartikel meer dan 20 miljoen besteden aan bereikbaarheid van de regio. Maar hij sprak zelf zojuist over nog geen exact bedrag, maar in ieder geval miljoenen. Dat is dan wel wat ongelukkig gecommuniceerd via de krant aan ons als raad. Graag daar nog iets meer duidelijkheid over. De tunnel zal voor Rijswijk een bodemloze put zijn, zoals wij ook al eerder zeiden, indien we er volledig zelf voor opdraaien. We hebben echt Rijk en regio nodig in deze. Over of dit krantenartikel nou past in de lobbystrategie, daarover heeft u al iets gezegd in uw eerste termijn, wethouder. Maar heeft u ook een reactie van Rijk en regio op het krantenartikel al ontvangen? In het bericht in de krant haalt u ook de buitenom-variant aan. Op welk moment besluit u dat, in uw woorden, Rijswijk genoodzaakt is om de Beatrixlaan aan te merken als een lokale weg en de doorstroming naar Den Haag te beëindigen? Wellicht dat u daar iets meer duiding aan kan geven aan het interview in uw reactie op deze termijn.

De heer Van Enk (CDA): En fijn overigens dat u weer redelijk hersteld in ons midden bent. Voorzitter, dit is een spoeddebat over een krantenartikel, begrijp ik. Ik ben het eens met sprekers die zeggen dat het niet handig is om voor het eerst een bedrag te noemen uit de Eneco-opbrengst wat we aan de tunnel willen besteden, terwijl het raadsvoorstel over die Eneco-gelden, het Groeifonds, nog niet is besproken. Want dan hadden we inderdaad een hele ingewikkelde procedure en twee derde meerderheid, noem maar op, voor afgesproken in de raad. Overigens niet op mijn verzoek, maar dat is hooguit wat onhandig. Ik stel nog een keer namens het CDA dat wij het volstrekt eens zijn om een bedrag van die grootte, en als het nodig is nog groter, te gaan besteden aan die infrastructuur op de Beatrixlaan, omdat het een majeur besluit is van majeur belang voor de gemeente Rijswijk. Daarover vertellen we elkaar vanavond niks nieuws. Wat ik wel belangrijk vind, en ja, dat is het feit dat de wethouder in de krant een duidelijk standpunt inneemt. En dat vinden we alleen maar goed. Want wij vinden het van belang dat het college, en de wethouder in het bijzonder, het initiatief gaat pakken in de regio op dit dossier. En dan bedoel ik niet alleen het dossier van de Beatrixlaan, dan bedoel ik ook het dossier van de Binckhorst. Dan bedoel ik in feite het met elkaar samenhangende probleem van infrastructurele voorzieningen voor de woningbouw die hier in Rijswijk, en vooral in Den Haag, plaatsvindt. Daar hebben we het over. En waar mijn zorg, waar de zorg van mijn fractie vooral naar uitgaat, is de vraag of het college nog wel op de bok zit in deze discussie. Of loopt het college achter de discussie aan? De indruk die vorige week ontstond in de gecombineerde gemeenteraadsvergadering, en vooral afgelopen maand toen onze inwoners die brochure in de bus kregen waar het logo van de gemeente Rijswijk op ontbrak, dat is een gênante indruk. Ik heb ook uit Leeuwendaal gehoord dat er groepen zijn die daarover hebben geschreven aan de gemeenteraad. Maar we gaan voor de inwoners een slechte indruk maken als we niet vanuit het college eerst voorstellen doen aan de raad of binnen het college uitgewerkte voorstellen besproken worden en die verdedigd worden in de regio, maar dat de volgorde wordt opgedraaid. Dat inwoners eerst worden geïnformeerd over een informatie over de Binckhorst, en dat vervolgens raadsleden mogen aanschuiven in een vergadering waar we voor het eerst horen over verschillende varianten voor hoogwaardig openbaar vervoer. En dat we dan als raadsleden spontaan in eerste reactie wat gaan reageren, een beetje schrikachtig naar mijn indruk. Van ho, ho, een nieuwe tram door onze Geestbrugweg, kan dat wel? Voorzitter, dat staat ver af van hoe ik en mijn fractie strategisch opereren voor onze gemeente in de regio zien. Dat moet geregisseerd worden en vanuit het college. Daar moeten we fulltime mee bezig zijn met fulltime bestuurders en fulltime ambtenaren die daarover

een strategie bedenken en die uitdragen. En dan zouden we de Binckhorst als een kans kunnen zien om ook aan de Beatrixlaan wat te kunnen doen aan de infrastructuur. Ik ben het helemaal met **mevrouw Woudstra** (D66) eens, en **de heer Van der Meij** (GBR) heeft dat ook eerder gezegd, het is niet alleen maar een verkeersprobleem. Dit is een ruimtelijke ordening vraagstuk wat enorm belangrijk is voor de toekomst van Rijswijk. En hoor vanavond de wethouder toelichten hoe hij erin zit, dat is volledig inhoudelijk naar onze wens. Maar ik ben langzamerhand de verhalen over lobbyisme en public affairs nota's ben ik wel ... Heb ik genoeg gehoord. Het gaat er mij om dat het college in de volle breedte, en ik vraag u, voorzitter, daar ook uw zienswijze over te geven, bezig is om een strategie uit te voeren. En tot nu toe hebben we daar schaars naar gevraagd. We hebben er ook schaars informatie over gekregen. En waarom vraag ik er schaars naar, zoals die ene keer afgelopen januari weer, omdat je een broedende kip niet wilt storen. Dit is werk wat voornamelijk ook achter de schermen plaatsvindt. Anticiperend op nieuwe ontwikkelingen en niet reagerend op de ontwikkelingen. En mijn vraag aan de wethouder is, zitten we nog steeds te wachten op dat ei, of kunnen we straks alleen nog maar kiezen tussen een half ei en een lege dop? Wij hebben als CDA twee jaar geleden bijna op de kop af ook een spoeddebat aangevraagd, ook over die Beatrixtunnel. En dat was toen om de raad te waarschuwen, laten we nu niet met een tussenvariant starten, maar laten we meteen inzetten op die tunnel. Nou, daar heeft het college destijds een verhaal over gehouden, wethouder Lugthart, dat die tunnel absoluut niet van de baan was en dat die later alsnog mogelijk zou zijn. Mijn vraag is, is dat nog steeds aan de orde? Worden er in de MRDH niet constant aanvallen uitgevoerd op de resterende gelden die we nu nog kunnen verwachten voor die oplossing van een tunnel? Kan de wethouder daar wat over vertellen? Er is gister nog een bestuurscommissie geweest. De vraag is of er toen niet een verkeerd besluit over genomen. Maar dat is passé, dus wij stellen ons er ook achter. Maar we blijven bezorgd over de vraag of we in Rijswijk nog steeds wel mee kunnen doen, en we ook dat initiatief nog wel voldoende aan onze kant hebben. En daarom vind ik dit de goede gelegenheid om daar nog eens kritisch op door te gaan. Niet alleen naar de wethouder, maar vooral ook naar de regio, want ik vind niet dat buurgemeenten op deze manier met Rijswijk om mogen gaan. En ik vind niet dat de wethouder verkeer en vervoer van Den Haag kan doen alsof Rijswijk niet bestaat. Grootchalige woningbouw in Den Haag heeft grote gevolgen voor mobiliteit en infrastructuur in Rijswijk. En we hebben het, onlangs heb ik het nog bij het Havenkwartier gezegd, we gaan daar veel woningen bouwen. Maar daar hoort een ministerie, een provincie, en MRDH van te weten dat dat alleen kan met de benodigde infrastructuur. En ik zou graag een wat meer militante wethouder willen zien die niet pikt wat hier gebeurt door buurgemeenten van Rijswijk. Graag een geloofwaardig antwoord op hoe we nu verder gaan met deze strategie.

De heer Sleddering (VVD): Ja, wat zal ik hier nou over moeten zeggen. Eigenlijk hoor ik een hoop mensen zeggen van, precies hetzelfde wat ik zeg, ze noemen het alleen een beetje netter. Hele hulptroepen en ambtenaren worden ingeroepen om de wethouder te helpen en de lobbybureaus moeten eruit, de burgemeester moet zelf gaan opteren. Mijn constatering is dat onze positie in die overleggen dus nauwelijks bestaat, sterk genoeg is en verzwakt is. En nu moeten er opeens allemaal hulptroepen. Dat is al te laat, we zijn al miljoen kwijtgeraakt aan grepen in de kas door de MRDH en de gemeente Den Haag in ons potje voor de Beatrixlaan. Dat dreigt continue te gebeuren, omdat Den Haag gewoon niet wil. Ze laten het allemaal gebeuren. En Den Haag vraagt ons wel om even het probleem van de Geestbrugweg. En dan zegt **de heer Braam** (BVR) gewoon, ja, de heer Sleddering, u zit in de MRDH. Daar hebben we in die MRDH-verband waar ik in zit, daar hebben er niet eens over gesproken. Wij kwamen er toevallig achter dat die koppeling ... En die ligt er die koppeling, omdat het geld wat teveel in de begroting, volgens Den Haag, zit voor de Beatrixlaan, wordt overgeheveld naar de begroting van de Binckhorstlaan. Is mijn informatie. Dus ik ...

De heer Braam (BVR, interruptie): Waar was uw partij, **mijnheer Sleddering** (VVD)? Er zijn behoorlijk van VVD mensen binnen de MRDH die de rug hadden kunnen rechten voor Rijswijk om

misschien nog wel meer geld los te weken voor Rijswijk. Onze oud burgemeester bijvoorbeeld, Michel Bezuijen, laat ik dat maar even als voorbeeld noemen. Maar ook, ja goed, laten we dan ook de heer Verkerk natuurlijk maar noemen, die we niet voor niets als zwaargewicht hebben ingezet. En ja, u behoort toch ook denk ik tot diezelfde groep mensen met voldoende netwerk. Waar was u?

De heer Sleddering (VVD): Ik was aan het werk om met de VVD-representanten de mogelijkheden voor Rijswijk te beschermen en te begroten. Maar ik moet eerlijk zeggen dat men vindt de problemen in Rijswijk niet zwaar genoeg om in te grijpen, omdat onze positie verzwakt is. En dat komt niet alleen door onze grootte, of kleinte, hoe je het wil noemen, maar dat komt ook door ons optreden. Wij hebben diverse keren al zijn we op de solotoer gegaan. We hebben tramremislocaties afgewezen, we hebben in de krant roepen wij vroegtijdig dingen. Dus er is niemand bereidt, door ons optreden, om ons te helpen. En dat is een hele zorgelijke zaak, en dat was ook mijn constatering. Als ik naar de andere fracties luister, dan zijn ze het inhoudelijk met ons eens dat het niet goed gaat, ze durven het alleen niet hardop te zeggen dat onze positie niet goed gewaarborgd is in die overleggen. En dat is toch vrij zorgelijk. En daarom ...

Mevrouw Woudstra (D66, interruptie): Ja, een paar zinnen geleden, dus ik haal heel even terug. De **heer Sleddering** geeft aan dat hij daar druk mee bezig is. Hoe ziet hij dan deze raadsvergadering als het gaat over het versterken van onze positie?

De heer Sleddering (VVD): Nou deze raa... Ik ben iemand die eerst die discussie boven tafel haalt, want anders bleef het maar in allerlei vage circuits. Het kwam niet in de raad. Wij hebben geconstateerd met de plannen voor de Binckhorstlaan, dat wederom Rijswijkse belangen niet zijn meegenomen. Wat we wel zien is een stuk in de krant van de wethouder die aanschopt tegen onze burens, die wij juist nodig hebben om onze problemen op te lossen, waardoor onze positie nog slechter is geworden. Dat is het probleem wat ik hier wil adresseren. En daarom, voorzitter, nogmaals, wij hebben inderdaad ... Er moet geld gereserveerd voor die tunnel, dat is geen enkel probleem. Maar in de krant staat dat het meer dan 20 miljoen Eneco-geld gaat worden. Daar hebben wij helemaal niet over gesproken. Dat is aan de raad. En de heer Lugthart doet gewoon alsof hij dat niet weet dat die afspraak er is. Dat is uitermate kwalijk. En nogmaals, waar de heer Lugthart geen antwoord op heeft gegeven. Schelden, dreigen in een krantenartikel, terwijl je nog aan het praten bent met je partners in het overleg, is werkelijk het slechtste wat je kunt doen. Dit soort dingen horen aan de bestuurstaafel en netwerken doen, goed met elkaar de argumenten wisselen. Maar gewoon Den Haag dreigen, we zetten een slagboom neer, je komt er niet meer door, dat helpt ons echt van de regen in de drup. Echt, dit is echt de verkeerde weg. En daarom, voorzitter, ik heb het gehoord en ik zie alle lijntjes. **Ik ben van plan, mede namens Rijswijks Belang en Onafhankelijk Rijswijk, een motie in te dienen waarin wij dit beleid van de wethouder af gaan keuren.** En de motie ligt bij de griffier.

De voorzitter: De motie ligt bij de griffie. Is dat zo?

De griffier: Hij komt net binnen.

De voorzitter: Oké. Kunt u hem verspreiden onder ons? Daarmee maakt hij onderdeel van de orde van de vergadering.

Nee, goed. Maar er ligt nu een motie, dus dat betekent dat er een politieke uitspraak komt waar we het over kunnen hebben.

De heer Weterings (RB): Ik zal proberen het even op hoofdlijnen te houden. Ja, er worden door een aantal partijen een motie aangehaald van 2018. Daar staat helemaal niks over de Eneco-gelden in. Dus ja, om die erbij te betrekken, ik vind het een beetje raar. Wat mij betreft ook niet passend. Ik zou ook nog even heel kort op **de heer Braam** willen reageren van Beter Voor Rijswijk. Die geeft aan, nou goed, we krijgen daar een gratis aanpassing. Dat klopt, alleen je hebt helemaal niks over die aanpassing te vertellen. Als ik de heer Braam vertel dat wij in het regio-overleg, waar de heer Braam

trouwens niet bij aanwezig was, is zelfs gesproken over parkeerplaatsen weghalen. Het woord is gevallen. En ik hoef u volgens mij dus niet te vertellen dat we in Cromvliet en Leeuwendaal een parkeerprobleem hebben. Dus om daar ook nog eens een keer parkeerplaatsen weg te gaan halen waar we achteraf dus niks over van kunnen vinden. Ik vind het een kwalijke zaak, maar goed. Dat even gezegd hebbende, voorzitter, de wethouder begrijpt dus niet dat wij overvallen zijn door het bericht.

De heer Braam (BVR, ter interruptie): Nou ik heb een vraag aan u, mijnheer Weterings. U heeft blijkbaar het idee dat met het weghalen van een paar parkeerplaatsen op de Geestbrugweg dat er dan vervolgens automatisch een probleem is, terwijl eigenlijk u nog niet eens weet of er wellicht gewerkt kan worden aan een oplossing voor die parkeerplekken die daar dan wellicht verdwijnen, maar met een beetje creativiteit elders in de wijk best terug kunnen komen. Bent u het met me eens dat die mogelijkheden er zijn?

De heer Weterings (RB): Nee, ik wil graag even antwoord geven. Hij vraagt of ik het daarmee eens ben. Nou, daar ben ik het niet mee eens. Want nogmaals, we zijn geen partner. We hebben niks te vertellen bij deze overleggen. Dus we krijgen een gratis aanpassing, dat klopt, alleen hebben we er niets over te vertellen. Dat is het hele verhaal. Goed, voorzitter, helaas ook van de wethouder geen excuus, geen sorry van, ik had u moeten informeren of ik had u een mailtje moeten sturen. Dus ik hoor ook totaal geen enkele berouw. Ik vind dat ontzettend jammer, en de wethouder heeft echt voor zijn beurt gesproken. En ik heb ook echt nog niet gehoord hoe de wethouder het had opgelost zonder de Eneco-gelden. Er wordt ook gebouwd, er zou ook gebouwd worden zonder die Eneco-gelden. Hoe had u het dan opgelost? Daar heb ik ook helaas nog geen antwoord op gekregen. Nog fijn dat **de heer Van Enk** ook hierin eindelijk kleur durft te bekennen. Dat u eigenlijk op een, ja, wat wel iets een summiere manier dit probleem ook erkent. Daar wil ik u overigens voor bedanken. En uiteraard hebben wij de motie mede ondertekend, ondersteund, voor een, ja, goede wake up call wat er nu gaande is. Dank u wel.

De heer Van Enk (CDA, ter interruptie): Ja, de heer Weterings, dat is mooi hoor als hij mij ondersteund of zegt dat hij iets mooi vindt. Maar dat woordje eindelijk kleur bekennen dat kan ik totaal niet plaatsen. De boodschap die ik namens CDA ook vanavond weer uitdraag is volstrekt helder en consistent geweest met de vorige keer. Dank u wel.

De heer Wetering: Dan zou ik het anders willen formuleren, dat hij nu eindelijk ondersteunt wat er nu gaande is.

De voorzitter: Nou ja, we gaan het zien. Ik stel vast dat de raad zijn tweede termijn gehad heeft. In de orde der dingen gaat nu de wethouder in zijn tweede termijn nog reageren op enkele vragen. En wat mij betreft ook reageren op de nu ingediende motie. Dan weet u waar u aan toe bent. En daarna wilde ik een hele kort derde termijn houden, waarin de raadsleden zich nog kunnen uiten over de motie die is ingediend. Vindt u dat een goede aanpak? Dan gaan we dat zo doen. Dus dan geef ik het woord aan de wethouder voor zijn tweede termijn.

Wethouder Lugthart: En toch maar weer te beginnen met het artikel waar deze bijeenkomst mee begonnen is. Het is een artikel geweest over bereikbaarheid van Haaglanden, geïnitieerd naar aanleiding van de bijeenkomst over de HOV CID Binckhorst, waarin eigenlijk in het interview kwam al snel een problematiek ter sprake. En dat is namelijk, als we in Rijswijk groeien zoals dat wij groeien, dan staat de bereikbaarheid en mobiliteit in de gemeente Rijswijk gewoon enorm onder druk. En **mijnheer Sleddering**, als u dan zegt dat ik scheld en dat ik dreig. Ik werp dat van mij, ik doe dat niet. Ik benoem zorgen, ik benoem oplossingen en ik schets consequenties, en dat doe ik aan beide kanten. En ik sta overal voor open, en ik ga die gesprekken transparant aan. Ik ga die gesprekken transparant aan binnen het college, binnen de raad, binnen de gremia waar wij zitten. Maar we zitten hier wel met een gigantisch probleem op het gebied van leefbaarheid en op het gebied van

bereikbaarheid.

De heer Sleddering (VVD, ter interruptie): Ja, voorzitter, hij dreigt niet. Hij dreigt niet? Er staat in de krant dat als men niet wil investeren in de Beatrixlaan, u de Beatrixlaan gaat benoemen tot een lokale weg en de afsluiting voor Den Haag gaat regelen. Is dat geen dreigement? Of vindt u dat gewoon een gevolgstrekking van nou, doet u maar wat u ermee wilt. Maar u moet zich verplaatsen in de ontvangers. En in Den Haag hebben ze dit als een dreigement gezien.

Wethouder Lugthart: Ja, voorzitter, het is wellicht wat flauw. Maar ik ben dan benieuwd welke mensen **de heer Sleddering (VVD)** gesproken heeft, want ik heb het tot op heden niet gehoord. En ik zal het inderdaad morgen navragen als dat zo is. Ik zie dat zeer zeker niet als een dreigement. Ik zie dat wel als het schetsen van een consequentie. En ik ben daar eerlijk in. Als we nu naar de Beatrixlaan kijken, en wat wij van plan zijn in de gemeente Rijswijk, en dat hebben we met elkaar bedacht, zeg ik even richting **mevrouw De Man (OR)**. Dat is iets wat door gemeenteraad is aangenomen, dat is een HBG-locatie waar **mijnheer Van der Meij (GBR)** het over had. Een HBG-locatie, dat is een Bogaard-locatie, dat is RijswijkBuiten, dat is het Havengebied, en er staan nog een aantal ontwikkelingen op stapel. Als wij blijven doen wat we doen op dit moment, dan past dat niet. We zullen, en dat voorstel komt nog naar uw raad, er van alles aan moeten doen om de komende jaren op het gebied van mobiliteit andere keuzes te gaan maken. En dan zijn we er nog niet. En die afspraken probeer ik nu te maken in de regio. Wellicht dat u gezien heeft dat gemeente Delft net een mobiliteitsplan heeft vastgesteld, ook Robert van Asten heeft een mobiliteitsplan vastgesteld. We moeten op andere manieren moeten we gaan verplaatsen. En er is één essentieel punt, we moeten ook iets doen aan de Beatrixlaan. En als we daar niets aan doen, mijnheer Sleddering, dan is de leefbaarheid die staat gigantisch onder druk, de luchtkwaliteit staat onder druk, en we kunnen dan niet anders dan dat we de Beatrixlaan gaan afknijpen. Daar kunt u het mee oneens zijn, dat mag. Dat wil ik hier nogmaals een keer zeggen, als we die Beatrixlaan op termijn niet gaan ondertunnelen, dan zullen we andere maatregelen moeten nemen, bijvoorbeeld op het gebied van de groene golf op die Beatrixlaan. Want we kunnen het als gemeente Rijswijk dan ook gewoon niet aan.

Mevrouw De Man (OR, ter interruptie): Ja, de wethouder die probeert nu een beeld te schetsen alsof de mensen die er commentaar op geven geen voorstander zijn van die ondertunneling. Terwijl wij juist al die tijd het hardst hebben geroepen dat we moeten gaan voor een ondertunneling en die onnodige maaiveldoplossing meteen van tafel wilde schuiven. Ik vind dat u een heel raar beeld schetst op deze manier en ik wil daar graag afstand van nemen.

Wethouder Lugthart: Fijn dat **mevrouw De Man (OR)** mij de gelegenheid geeft om ook hier toch een groot misverstand toch nog even recht te zetten. En dat is namelijk een afspraak die wij in het verleden hebben gemaakt, en die afspraak is namelijk tweeledig. We moeten op de korte termijn bekijken of dat we doorstroming kunnen bevorderen. Dat doen we door bovengronds aanpassingen te doen, we noemen dat de zogenaamde no regret. Mevrouw De Man die schudt nee, maar het antwoord is ja. Op moment dat er een tunnel ligt op de Beatrixlaan, dan kan het verkeer richting Den Haag naar Den Haag kan onderdoor, maar een afslag in de tunnel kan niet. Dus dat houdt in dat we nog altijd een infrastructuur bovengronds hebben. Dus een tunnel aanleggen en een bovengrondse infrastructuur is nodig. En dat behelst het voorstel ook precies. Bovengronds worden nu aanpassingen gedaan, en die zijn ook noodzakelijk op het moment dat er dadelijk een tunnel onder ligt. Daar kunt u het mee oneens zijn of niet, maar dat is wel wat het is.

De heer Sleddering (VVD, ter interruptie): Ja, ik hoorde de wethouder zeggen dat er in Delft in een mobiliteitsplan wordt gewerkt, en er wordt in Den Haag in een mobiliteitsplan gewerkt, en wij gaan er ook één maken. Zou het niet verstandig zijn om dat met zijn drieën gezamenlijk te doen, bestuurlijk?

Wethouder Lugthart: Voorzitter, als **de heer Sleddering (VVD)** daarmee schetst dat er geen afstemming is tussen de verschillende gemeenten, dan kan ik dat ontkrachten, want er wordt wel degelijk goed samengewerkt met de gemeente Den Haag en met de gemeente Delft. Er is afstemming op het parkeerbeleid, en er is ook afstemming op de mobiliteitstransitie bij de gemeenten.

Mevrouw Woudstra (D66, ter interruptie): Ja, eigenlijk wel even op **mijnheer Sleddering (VVD)**. Ik ben geheel voor regionale samenwerking, en wat samen kan moet je zeker samen doen. Maar volgens mij stellen we nog steeds een mobiliteitsvisie vast, doen we dat ieder op ons eigen moment en eigen manier. En ik hoop dat hij dan ook bewust is van het feit dat die in Delft is vastgesteld met een hele mooie groene OV agenda, en dat hij daar hier dus ook hopelijk mee instemt.

Wethouder Lugthart: Ik heb er toch iets meer tijd nog voor nodig, want ik heb toch nog een aantal prangende vragen. Om bij de **Partij van de Arbeid** te beginnen, wat meerdere vragen over de communicatie. Er is gevraagd of dat de communicatie op deze manier gewenst en gepland is en of dat de raad geen raadsinformatiebrief zou moeten ontvangen. Allereerst maar even te zeggen, er is geen sprake van een op dit moment al genomen besluit. Het is gegaan om een voornemen dat het college heeft om een gedeelte van dit geld te bestemmen voor een tunnel. En uw raad zal daar een besluit over nemen. En is het dan handig om het in De Telegraaf in een interview te noemen? Dat is lastig. Als u mij nu vraagt, had ik dat moeten doen, dan blijft het antwoord, ja, ik heb dat zeker moeten doen, omdat ik namelijk moet schetsen waar wij in Rijswijk mee bezig zijn. En de burgemeester en ik zelf hebben dit besproken met IenW, we bespreken dit met de omliggende gemeenten. En ik heb daar niet expliciet opgenomen dat het college dit al besloten heeft. Ik heb alleen wel willen schetsen waar we hier in de regio mee bezig zijn. En we kunnen onmogelijk dat beeld niet neerzetten op het moment dat ons gevraagd wordt welke oplossingen wij zien op het gebied van mobiliteit. En de aanleiding van dit artikel dat was zeg maar de bijeenkomst van de CID Binckhorst. En de mobiliteitstransitie die we dadelijk voor ons hebben liggen, is namelijk heel breed. Voorzitter, dat richting de communicatie, want anders maak ik het te lang. Ik zou er nog heel veel op willen zeggen, maar dan wordt het ingewikkeld. Ja, de vragen van **mevrouw De Man (OR)** over de maaiveld, dat heb ik al beantwoord. U zegt, moet er geld in de zak blijven. Het antwoord is, nee, we hebben dit gewoon kei- en keihard nodig. U geeft ook aan dat de infrastructuur in de gemeente Rijswijk een chaos is. Nou, ik zou het zeker geen chaos willen noemen, maar er zijn absoluut verbeteringen noodzakelijk. Er zijn ook verbeteringen nodig op het gebied van andere modaliteiten. U ziet nu op dit moment de deelscooters waar mijnheer Weterings af en toe, nou ja, tot ver op de dag meerdere apps over stuurt. Daar moeten ... Als dat chaos is, daar moeten wel verbeteringen plaatsvinden, daar ben ik het absoluut mee eens. Maar één van die verbeteringen is ook die Beatrixlaan en ook die CID Binckhorst die moet worden ontsloten. Ja, en dan voorzitter, drie fracties in één. Ik denk **D66, GBR en de fractie van het CDA** over de plannen wat we gaan doen, wat we op dit moment aan het doen zijn. De vraag van **de heer Van der Meij (GBR)** om een groot project. Laat ik beginnen met het grote project. Mijnheer Van der Meij triggert mij daar. Ik denk dat het prima is om de Beatrixlaan en alles wat daarmee samenhangt, wellicht zelfs iets breder dan dat, om die te benoemen tot een groot project. Het is gewoon terecht wat u zegt. Wat ik net ook zei, RijswijkBuiten, Havengebied, het Bogaard-gebied, HBG, Pasgeld en een toename van auto's, daar moeten we gewoon iets mee. En we moeten iets met die Beatrix. Als we daar een project van maken, denk ik dat het prima is. U stelt vervolgens voor om daar een, nou ja, in mijn woorden maar even een projectleider, bestuurslid en projectleider aan te stellen, en daar bestuurlijk een zwaargewicht bij aan te stellen. Het lijkt me echt prima om daarover door te praten. Ja, en kennelijk moeten wij ook in de regio iets. Ik hoor **mevrouw Woudstra (D66)** daar ook over. Wat komt er nu op het gebied van die CID Binckhorst, waar staan we nu. Ik hoor een aantal van u, waaronder ook **mijnheer Van Enk (CDA)**, zeggen van, ja, ik wil toch wel duidelijk een standpunt hebben. Volgens mij moeten ... Daar wordt aan gewerkt, laat ik daarmee beginnen. En tegelijkertijd denk ik dat we ook als raad met elkaar moeten kijken, wat is nu op dit moment die strategie, waar zijn we nu mee bezig. Het gaat te ver om dat hier te doen. Ik zou wel willen voorstellen om daar op zeer korte termijn een strategische sessie met de woordvoerders van de verschillende fracties te beleggen, om te bekijken wat wij kunnen. Ik denk ook eerlijk gezegd dat we de strategie gewoon niet in een openbare vergadering moeten bespreken, maar met elkaar kijken welke kant we opgaan. En één signaal is me wel heel duidelijk dat

u wel aan mij geeft, dat we veel en veel duidelijker tussen de oren moeten krijgen van de provincie van de MRDH van het Rijk, Rijkswaterstaat, Den Haag en de omliggende gemeenten, wat wij hier aan het doen zijn, welke opgave we hier voor hebben liggen. Want die opgave die we hier hebben die is gigantisch. En er werd al door een aantal partijen gerefereerd aan een bedrag wat bij de MRDH in de begroting staat voor die Beatrixlaan. Dat bedrag voor de Beatrixlaan, dat totale bedrag, dat staat nog in die begroting. De MRDH is voornemens om dat bedrag voor een groot gedeelte weg te bestemmen, alles bovenop de bovengrondse variant. Volgens mij moeten we daar z.s.m. met elkaar kijken van hoe gaan we die bedragen voor de gemeente Rijswijk behouden? Wat kunnen we doen op het gebied van die lobby? Dat lobbybureau heeft ook echt een prachtig plan uitgewerkt waarbij ik u graag als woordvoerders ook wil uitnodigen om te kijken wat we als Rijswijk kunnen doen om, nou ja, de ontwikkelingen die we de komende jaren moeten maken op het gebied van mobiliteit om deze stad leefbaar, bereikbaar en ook veilig te houden, om daar gewoon wat stappen te zetten. En een strategische sessie zou wat mij betreft niet in een raadsvergadering plaatsvinden, maar gewoon daaromheen. Vanwege corona is dat wat lastig. Voorzitter, ik stel via u voor om, tenzij daar bezwaar tegen is, om die sessie wel zo snel als mogelijk in te plannen.

De voorzitter: Ja, dan graag nog even uw advies over de motie.

Wethouder Lugthart: Dat zou flauw zijn, maar ik zou die ontraden.

De voorzitter: Oké. Dames en heren dit was de tweede termijn van het college. Ik heb u gezegd dat we even heel kort per fractie kunnen reageren op deze motie. Wilt u dat ook? Nou, ik zie niet zo heel veel animo.

De heer Kooy (PvdA): Voorzitter, ik zou graag even een korte schorsing willen aanvragen, zodat ik met mijn fractie kan overleggen.

De voorzitter: Nou, dat lijkt mij toch niet ...

De heer Kooy (PvdA): En dat is een punt van de orde, dat gaan we nu doen. Ik meld me zo meteen weer terug en dan gaan we door.

De voorzitter: Nou, mijnheer Kooy, u krijgt 2 minuten. We schorsen, dus ik ga zo weer verder.

### *Schorsing*

De voorzitter: Wilt u allemaal uw zitplaatsen weer innemen? Oké, ik heropen de vergadering en ik geef het woord aan mijnheer Kooy. Wat heeft uw schorsing opgeleverd?

De heer Kooy (PvdA): Kort en krachtig heeft de schorsing opgeleverd dat wij aandacht hebben voor wat er in het artikel wordt genoemd en wat de wethouder heeft uitgelegd, dat wij de zorg van de indieners ook begrijpen, dat wij dit dossier en de communicatie rondom dit gaan volgen. Wij zien geen aanleiding om met de motie mee te gaan. Het blijft wel dat wij blij zijn met alle aandacht die alle partijen hebben over het uiteindelijk krijgen van de tunnel. En op de manier en de invulling zullen we ongetwijfeld nog terug komen met deze wethouder.

De voorzitter: Dank u wel. Wat ik nu ga doen is de niet-indienende fracties even vragen hoe ze erin zitten. Omdat ik er vanuit ga dat de indienende fracties de motie handhaven. Dat is toch zo? Mijnheer Sleddering, mijnheer Weterings, mevrouw De Man.

De heer Weterings: Zeker.

De voorzitter: Ja, oké. Dus dat is dan duidelijk. Dan ga ik gewoon mijn balboekje af. Mijnheer Braam, heeft u nog commentaar op de motie?

De heer Braam (BVR): In die zin commentaar, dat ik het chic had gevonden als de drie partijen de motie hadden ingetrokken. Als hij in stemming wordt gebracht, dan zal Beter Voor Rijswijk tegen stemmen.

Mevrouw Woudstra (D66): Wij zijn tegen deze motie. En we willen de ... Horen van net ook weer vanuit de regio hoe de inzet van onze wethouder wordt gewaardeerd. Juist voor ook de bereikbaarheid van de hele regio en ook voor de belangen van Rijswijk, dus we zien hem graag dat ook gebruiken nu hij zo goed ligt in de regio en, nou ja, daar ook uit te halen voor Rijswijk. En tegen de **VVD** zou ik willen zeggen, luister wat beter naar de geluiden uit de regio, want die zijn heel anders dan wat u nu hier op tafel legt. En we opteren hier graag ook een positieve houding ten opzichte van de regio, en dan helpen dit soort moties niet.

De heer Van der Meij (GBR): Je kunt discussiëren over de stijl, maar een dergelijke motie draagt niet bij aan het belang in de regio. Dus wij zullen de motie niet steunen.

Mevrouw Alberts (GL): Ja, voorzitter, het moge duidelijk zijn dat we er niet altijd zo even lekker op staan in de regio als Rijswijk zijnde. Maar dan is deze extra raadsvergadering, en zeker deze motie, zeker geen oplossing. In tegendeel. Met deze motie bereik je juist het tegenovergestelde van wat de indieners beogen, in ieder geval schrijven in de motie. Ik denk dat het daarom echt zeer onverstandig is om deze motie te steunen.

De heer Van Enk (CDA): Voorzitter, ik denk dat het CDA inderdaad ook zorgen heeft over onze positie in de regio. Wij zien dit spoeddebat dan ook als een aansporing voor het college, en in het bijzonder de wethouder van verkeer, om onze positie weer te versterken. Wij denken niet dat een motie in deze geest daar iets aan gaat helpen. In tegendeel. Wat wel helpt, is wat de wethouder net heeft toegezegd. Dat is de enige juiste oplossing om hiermee verder te gaan, dat is die besloten vergadering om met de raad strategische plannen te ontfouwen, die te toetsen aan de raad. En wat mij betreft mag die lobbyist erbij zijn, maar ik zou het nog prettiger vinden, voorzitter, als u daar zelf ook bij zou zijn vanuit uw ervaring in deze regio en uw netwerk. Dus wij zullen zeker tegen deze motie stemmen.

De heer Weterings (RB): Ja, ik zou heel kort wat willen zeggen. Ja, we hadden deze motie ook via De Telegraaf kunnen doen de volgende dag, maar dat hebben we niet gedaan, we hebben de raad bij elkaar geroepen. En ik vind het jammer dat wethouder Lugthart deze motie niet omarmt, want wij verzoeken alleen maar om de verhoudingen te gaan herstellen, want die zijn gewoon verstoord in de regio. Het is gewoon overduidelijk, dus ... Je had hem beter kunnen omarmen.

Mevrouw Mauer (Wij.): Nee. Ja, ik houd het kort. Wij zijn tegen. En nou ja, wij sluiten ons aan BVR.

De voorzitter: Dat is dan ook duidelijk. Volgens mij hebben alle fracties zich uitgesproken voor of tegen deze motie. De griffier brengt mij net op het punt ... Ja, eigenlijk is de stemverhouding wel duidelijk. Dus we zouden het kunnen oplossen met een vaststelling van de ondersteuning van deze gedachte. En dan zou je niet meer hoeven stemmen, en dan is denk het debat afgelopen. Ik geef het woord aan de griffier om dat nog even ietsje preciezer toe te lichten.

De griffier: Als deze motie, en elke fractie gehoord hebbende hoe zij er over denken, dan zijn er voor deze motie 7, en 24 tegen deze motie.

De voorzitter: Gaan we met deze vaststelling het debat kunnen beëindigen? Dan is duidelijk hoe de raad in Rijswijk over deze motie denkt. Er zijn verder nog heel veel dingen gezegd. Gewoon veel wijze dingen ook, dat pakken we natuurlijk allemaal wel mee. Maar als we met deze informele besluitvorming over de motie het zouden kunnen afronden, dan is het debat hiermee afgerond. Daar bent u het mee eens?

De heer Sleddering (VVD): Er komt toch wel in het verslag gewoon te staan van deze vergadering, dat de motie met zoveel stemmen tegen en zoveel stemmen voor is verworpen?

De voorzitter: Nee, wordt uiteraard opgenomen, u hebt uw punt wel gemaakt. De motie wordt met 7 stemmen voor en 24 stemmen tegen verworpen. Dan stel ik als voorzitter vast dat het agendapunt voldoende besproken is. Ja, zo heet dat dan. En daarmee kunnen we dit agendapunt afronden.

#### **4. Sluiting**

De voorzitter: En omdat er verder geen andere onderwerpen zijn voor deze vergadering, sluit ik deze vergadering in dank voor ieders inzet en wijsheid. Vergadering gesloten.

De voorzitter sluit de vergadering om 20.30 uur.

Verslag (on)gewijzigd vastgesteld door de raad van de gemeente Rijswijk in zijn vergadering van  
11 mei 2021

G.A.A. Verkerk, voorzitter.

J.A. Massaar, griffier